

تولید کلون ابراز کننده ژن گلیکوپروتئین B (gB) ویروس هرپس سیمپلکس تپ ۱ (HSV-1) به منظور بیان پروتئین در یاخته‌های پستانداران

طراوت بامداد^۱، محمد حسن روستایی^{۲*}، مجید صادقی‌زاده^۳، فریدون مهبودی^۴، حوربه سلیمان‌جاهی^۵

- ۱- دانش آموخته دکتر، گروه ویروس‌شناسی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۲- استاد گروه ویروس‌شناسی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۳- استادیار گروه ژنتیک، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۴- استادیار گروه بیوتکنولوژی، انستیتو پاستور ایران
- ۵- استادیار گروه ویروس‌شناسی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

هدف: گلیکوپروتئین B ویروس HSV-1 یکی از گلیکوپروتئینهای غشایی ویروس است که در عفونت زایی ویروس نقش عمده‌ای ایفا می‌کند و از اهداف سیستم ایمنی محسوب می‌شود. به منظور دستیابی به وکتوری که قادر به بیان این پروتئین در سلولهای پستانداران باشد، پژوهش حاضر انجام گرفت. مواد و روشها: ژن گلیکو پروتئین B، استرین KOS، از داخل پلاسمید pAc-gB خارج و به وکتور^۳ pcDNA انتقال داده شد و تحت کنترل پروموتور قوی ویروس سیتومگال جاسازی شد. تعیین جهت صحیح جاسازی ژن نسبت به پروموتور با بررسی الگوی هضم آنزیمی وکتورهای حاصل انجام گرفت و سپس بیان پروتئین در سیستم یوکاریوت مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: به منظور بررسی توانایی بیان ژن در سلولهای پستانداران، وکتور با استفاده از لیپوزوم به درون سلولهای COS-7 ترانس فکت شد و بیان پروتئین پس از ۷۲ ساعت به وسیله روش ایمونوفلورسانس غیر مستقیم و با استفاده از آنتی‌بادی اختصاصی HSV-1 تأیید شد.

بحث و نتیجه‌گیری: کارایی ترانس فکشن سلولهای COS-7 در این پژوهش نمایانگر کارایی وکتور تهیه شده در تولید پروتئین gB بود. همچنین واکنش پروتئینهای بیان شده در سطح سلول با آنتی‌بادی اختصاصی HSV-1 نشان دهنده ساختار آنتی‌ژنیک مناسب پروتئین می‌باشد و می‌توان از آن در مطالعات ایمنی‌زایی استفاده نمود.

کلید واژگان: ژن گلیکوپروتئین B، ویروس هرپس سیمپلکس تپ ۱، بیان ژن، کلونینگ ژن، وکتور

پس‌نویس:

۱- مقدمه

ویروس هرپس سیمپلکس تیپ ۱ (HSV-1) از شایعترین عوامل عفونتهای ویروسی در انسان است که تقریباً در سراسر دنیا انتشار دارد [۱] و به سبب سادگی راه انتقال هر سال به میزان قابل توجهی به تعداد افراد آلوده به آن افزوده می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که حدود ۸۰٪ افراد دنیا به یکی از دو تیپ این ویروس آلوده هستند [۲]. ویروس HSV-1 طیف وسیعی از بیماریها اعم از زخمهای دردناک ناحیه صورت و دهان تا حالت‌های کشنده‌ای از آنسفاست را ایجاد می‌کند [۳]. علاوه بر این HSV-1 شایعترین عامل ویروسی عفونتهای چشمی و کوری در کشورهای توسعه یافته است [۲]. خاصیت نهفتگی ویروس در گانگلیونهای عصبی افراد آلوده و عودهای مکرر بیماری نه تنها به شیوع بیشتر ویروس کمک می‌کند، بلکه پیشگیری و درمان آن را با مشکلات عدیده‌ای روبرو می‌کند که تا امروز نیز دستیابی به راه حلی مناسب برای آن را ناممکن ساخته است. واکسیناسیون علیه HSV-1 علاوه بر این که مشابه سایر عوامل عفونی، در پیشگیری از عفونت اولیه اهمیت دارد، بلکه از لحاظ درمانی و ممانعت از عود بیماری نیز مهم می‌باشد [۹] و در کنترل بیماری نقش ارزشمندی ایفا می‌کند.

در سالهای اخیر واکسنهای DNA و واکسنهای زیر واحدی افقی جدیدی را در کنترل بیماریهای عفونی گشوده‌اند. گز رشهایی از ایمن‌سازی به وسیله این واکسینا که حاوی ژنها یا پروتئینهای مربوط به گلیکوپروتئینهای مختلف HSV-1 می‌باشند، وجود دارد که بیانگر مؤثر بودن این قبیل واکسینا در کنترل عفونت ناشی از این ویروس است [۶،۵]. علاوه بر این نشان داده شده که همراه کردن DNA واکسینا با دوزهای یادآور واکسن، شامل همان پروتئین، پاسخهای ایمنی را تقویت می‌کند [۷]. ایمن‌سازی توسط DNA واکسینا یا پروتئینهای نو ترکیب ویروسی مستلزم تهیه وکتور ابراز کننده مناسبی است که بتواند در سلولهای یوکاریوتی بیان شده و پروتئینی مشابه پروتئینهای ویروسی با گلیکوزیلاسیون مناسب تولید نماید، لذا تهیه چنین وکتوری در مطالعات واکسیناسیون کاربرد وسیعی دارد.

گلیکوپروتئین (gB)B ویروس HSV-1 یکی از ۱۱ گلیکوپروتئین سطحی ویروس است که در عفونت زایی و پاتوژنز آن نقش مهمی دارد [۸]. gB مسؤول اتصال ویروس به رستبرسانی سطح سلول و فیوژن غشایی است، لذا از اهداف سیستم ایمنی محسوب می‌شود و می‌تواند به عنوان یکی از پروتئینهای مناسب برای واکسیناسیون استفاده شود [۲]. ژن gB دارای ۲۷۰۰ نوکلئوتید است که کدکننده یک پروتئین غشایی با ۶ محل گلیکوزیله شده می‌باشد [۹].

در پژوهش حاضر این ژن تحت کنترل پروموتور ویروس CMV در وکتور pcDNA۳ جاسازی شد و پس از تأیید قرارگرفتن ژن با مسیر صحیح به بیان پروتئین در سلولهای COS-۷ با استفاده از روش ایمونوفلورسانس مورد بررسی قرار گرفت.

۲- مواد و روش کار

۲-۱- کلون حاوی ژن gB

کلون pAC-gB دارای ژن gB استرین KOS ویروس HSV-1 از پروفوسور غیاتی از اوکلا آمریکا، دریافت شد. وکتور pAC-gB از پلاسمید PUC۸ مشتق شده، و دارای ژن ایجاد مقاومت در برابر آمپی‌سیلین و دو محل اثر آنزیم BamHI در دو پایانه ژن gB است [۱۰].

۲-۲- یاخته‌های باکتری

در این پژوهش از سویه Top1۰F باکتری *E.coli* استفاده شد. این سویه با جد ژن مقاومت به تتراسیکلین می‌باشد، لذا به محیط کشت به میزان ۵۰ μg/ml تتراسیکلین اضافه شد.

۲-۳- ناقل ابراز کننده

برای ابراز ژن gB در یاخته‌های پستانداران، از وکتور pcDNA۳ استفاده شد (شکل ۱).

به اندازه آنها در ژل، جهت تأیید وجود قطعه gB توسط آنزیم BamHI هضم شد. (شکل ۲).

یکی از نمونه‌های باکتری دارای وکتور pAC-gB، برای تولید مقدار انبوه ژن، در ml ۵۰۰ محیط LB تکثیر داده شد و تخلیص پلاسمید با استفاده از روش لیز قلیایی سامبروک-راسل [۱۱] انجام گرفت. وکتور حاصل به وسیله آنزیم BamHI هضم و پس از الکتروفورز در ژل آگاروز ۱٪، قطعه ژل حاوی باند مورد نظر بریده شد و پس از انتقال به کیسه دیالیز، با ادامه عمل الکتروفورز، ژن gB از درون ژل خارج شد. سپس با استفاده از فنل و کلروفرم، نمونه DNA به دست آمده تیمار و خالص گردید.

۲-۵- آماده‌سازی وکتور بیان کننده

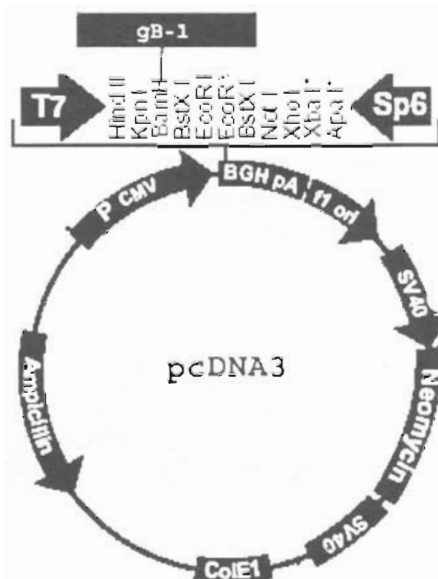
وکتور بیان کننده نیز مطابق روشهای فوق ابتدا تکثیر و خلط‌سازی شد. پس از هضم آن به وسیله آنزیم BamHI به منظور جلوگیری از تشکیل پیوندهای بازی بین پایانه‌های یکسان، حاصل از هضم آنزیم که به حلقوی شدن مجدد وکتور منجر می‌شود، فسفرانتهای ۵' دو رشته به وسیله آنزیم آلکان فسفاتاز حذف شد.

۲-۶- جاسازی ژن درون وکتور

مقدار ۱۵۰ ng از وکتور آماده شده فوق به همراه ۳ برابر نسبت مولی از ژن gB و مقدار مناسب از آنزیم لیگاز DNA T₄ در محیط بافری مناسب به مدت ۲۴ ساعت در ۴°C قرار داده شد. پس از طی این مدت وکتورهای حاصل به درون یاخته‌های باکتری منتقل و تعدادی از کلنی‌ها از نظر وجود وکتور دارای ژن gB بررسی شد.

۲-۷- بررسی صحت جاسازی ژن

وکتورهای استخراج شده، در ژل آگاروز ۱٪ الکتروفورز شد و نمونه‌های مناسب برای هضم آنزیمی انتخاب شد. این نمونه‌ها ابتدا به وسیله آنزیم BamHI هضم شدند تا از وجود قطعه gB در درون آنها اطمینان حاصل شود. نمونه‌های واجد قطعه

شکل ۱ طرح شماتیک وکتور pcDNA3 و محل جاسازی ژن gB در آن

۲-۴- استخراج ژن gB

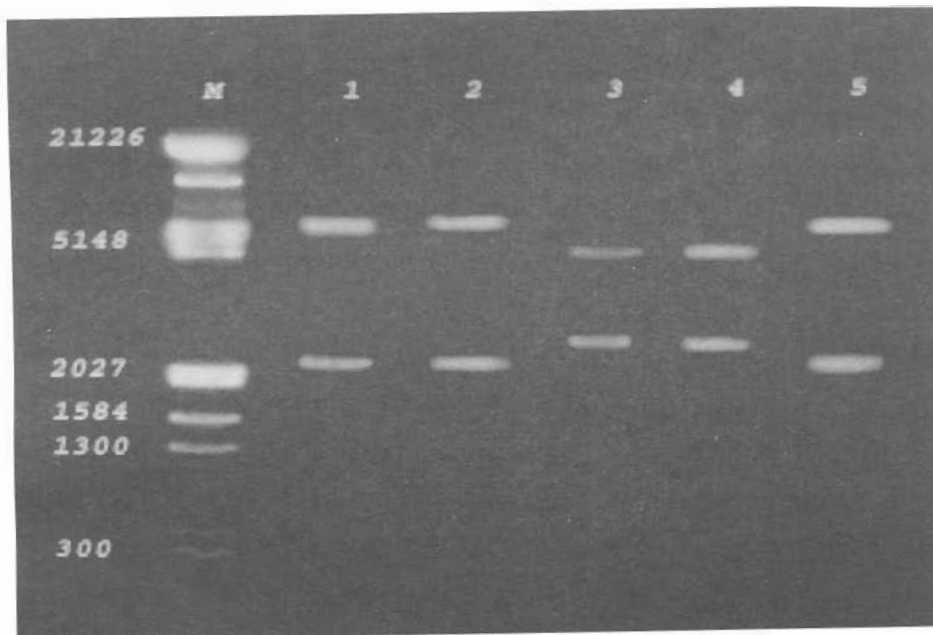
برای تکثیر پلاسمید حاوی ژن gB از یاخته‌های مستعد شده Top10^{F'} استفاده شد. روش مستعد کردن باکتری مطابق روش معمول کلرید کلسیم [۱۱] با استفاده از کلرید کلسیم ۵۰mM انجام گرفت. به منظور انتقال DNA به درون باکتریها، مقدار ۲-۳ μl از پلاسمید به ۵۰ml تعلیق باکتری اضافه شد و پس از ۳۰ دقیقه قرار دادن نمونه در یخ، بلافاصله به حمام ۴۲°C منتقل شد و پس از ۲ دقیقه، مجدداً به ظرف حاوی یخ منتقل گردید. باکتری پدیوناده DNA در ۱-۲ ml محیط LB بدون آمپی‌سیلین تعلیق و در ۳۷°C به مدت ۱ تا ۱/۵ ساعت قرار داده شد تا باکتریها رشد کرده و ژن مقاومت به آنتی‌بیوتیک بیان شود، سپس رسوب باکتری در محیط کشت LB-agar دارای ۱۰۰ μg/ml آمپی‌سیلین رشد داده شد.

پس از آنکو باسیون در ۳۷°C به مدت ۲۴ ساعت، تعدادی از کلنی‌های حاصل به طور جداگانه به منظور بررسی وجود پلاسمید در محیط LB دارای آنتی‌بیوتیک تکثیر داده شد و استخراج پلاسمید به وسیله روش لیز قلیایی [۱۲] انجام گرفت. پلاسمیدهای حاصل در ژل آگاروز ۱٪ الکتروفورز شد و با توجه

شکل ۲ الکتروفورز پلاسمید pAc-gB در آگاروز ۱٪ قبل و بعد از هضم با آنزیم BamHI. (۲) پلاسمید هضم نشده- (۳) پلاسمید هضم شده و خارج شدن قطعه ۲۸۰۰ نوکلئوتیدی gB از درون پلاسمید

مربوط به ژن مورد نظر به منظور بررسی مسیر صحیح جاسازی ژن نسبت به پروموتور، به وسیله آنزیم *PvuII* که واجد یک محل اثر در وکتور و قطعه جاسازی شده بود، هضم و پاتوجه به الگوی مناسب (حاوی ژن جاسازی شده در مسیر درست) انتخاب شد (شکل ۳).

شکل ۳ الکتروفورز تعدادی از وکتورهای حاصل از عمل لایگیشن پس از هضم با آنزیم *PvuI*.

۲-۸- ترانس فکشن

سلولهای COS-۷ در میکروپلیتهای ۶ خانه بر روی لامل کشت داده شد و پس از تشکیل تک لایه‌ای با حدود ۷۰-۶۰٪ سلول، با استفاده از لیپوزوم DoTAP (۱۸۱۱۷، Roche) عمل ترانس فکشن مطابق پروتکل شرکت سازنده انجام گرفت. به طور خلاصه، مقدار DNA ۵۰µg با ۳۰µl لیپوزوم در محیط بافری HBS (۲۰ mM HEPES, ۱۵۰ mM NaCl, pH ۷.۵) مخلوط و پس از انکوباسیون ۱۵ دقیقه‌ای در دمای C ۲۵ به سلولها اضافه شد. علاوه بر این برای دستیابی به نمونه‌های کنترل منفی، سلولها به وسیله پلاسמיד بدون ژن نیز ترانس فکت شدند.

۲-۹- ایمونوفلورسانس

پس از ۷۲ ساعت، سلولها از نظر تولید پروتئین gB بررسی شدند. به این منظور لامهای دارای سلولهای ترانس فکت شده، پس از سه بار شستشوی ده دقیقه‌ای با بافر PBS (۲۰mM)، ۰.۷۵ M NaH₂PO₄، ۰.۵۰ M Na₂HPO₄، ۲۰ mM NaCl، ۱۰۰٪ برای ۱۰ دقیقه در C ۲۰- تثبیت شدند. پس از سه بار شستشوی مجدد نمونه، رقت ۱/۵۰ از سرم انسانی، دارای آنتی‌بادی ضد HSV-۱، به نمونه‌ها اضافه شد و به مدت ۴۵ دقیقه در اتاق مرطوب در C ۳۷ قرار داده شد. عمل شستشو مطابق قبل انجام گرفت و آنتی‌بادی ثانویه متصل به فلورسئین ایزوتیوسیانات (بیوزن، BA-۱۱۸) با رقت ۱/۱۰۰ به نمونه‌ها اضافه شد، مراحل انکوباسیون و شستشو مطابق قبل انجام شد. لامها به وسیله محلول گلیسرین ۵۰٪ در بافر PBST و با استفاده از میکروسکوپ فلورسانس بررسی شد [۱۳].

۳- نتایج

نتایج حاصل از ترانس فرم کردن باکتری *E. coli* با وکتور pAcgB-۱ نشان داد که باکتری پذیرنده این وکتور توانایی تکثیر در محیط دارای آمپی‌سیلین را به دست آورده است. این وکتور حاوی ژن ۲۷۰۰ ژانوتیدی gB HSV-۱ است که در پایانه‌های آن سکانسهای محل اثر آنزیم BamHI اضافه شده است، لذا هضم آنزیمی وکتور با آنزیم مذکور و بررسی نتیجه حاصل در ژل آگاروز مؤید وجود ژن gB در درون وکتور بود.

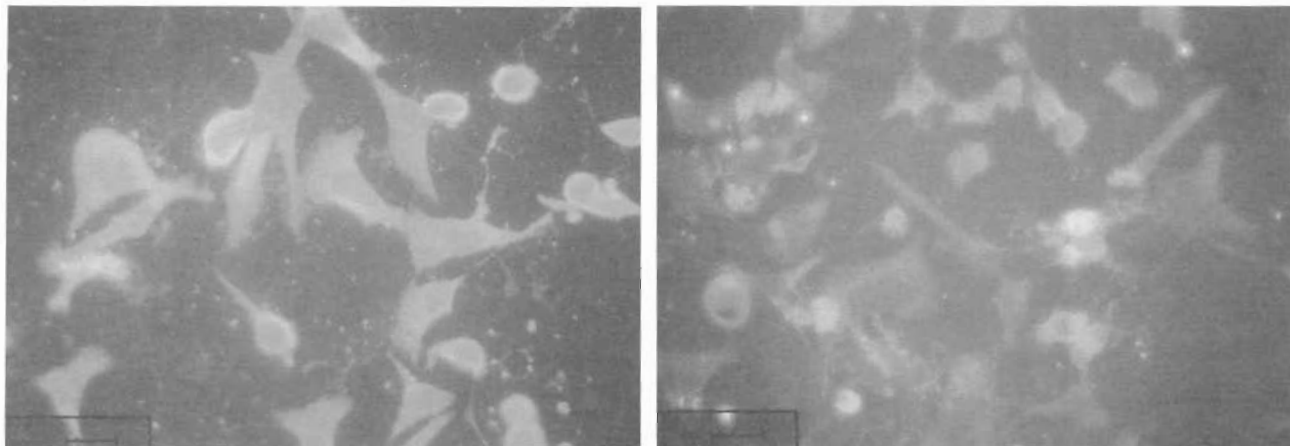
نتیجه هضم ناقله‌های بیانی، که قطعه ژن gB در آنها جاسازی شده بود، با آنزیم PvuII و الکتروفورز قطعات به دست آمده، در شکل شماره ۳ آورده شده است. همانطور که در شکل نشان داده شده است دو نوع وکتور تولید گردیده که هضم یکی از آنها منجر به پیدایش قطعات دارای ۴۸۶۵ و ۳۳۸۱ جفت نوکلئوتید است. این وکتورها حاوی ژن هدف با مسیر جاسازی صحیح می‌باشد. نوع دوم مشکل از ناقله‌هایی است که پس از هضم و الکتروفورز، الگوی مربوط به قطعات ۵۹۰۷ و ۲۳۳۹ را ارائه داد، که بیانگر جاسازی ژن هدف در مسیر عکس پروموتور در این ناقله است.

یکی از وکتورهایی که ژن gB با مسیر صحیح در آن جاسازی شده بود، برای ترانس فکت نمودن سلولهای COS-۷ به کار گرفته شد. ۷۲ ساعت پس از ترانس فکشن، بیان پروتئین در سطح غشاهای سلولی به وسیله آنتی‌بادی اختصاصی با استفاده از روش ایمونوفلورسانس غیر مستقیم بررسی شد. نتایج نشان دهنده ظهور فلورسانس در سطح درصدی از سلولهاست (شکل ۴).

۴- بحث

ویروس HSV-۱ عامل بیماریهای متنوعی در انسان است. این ویروس در دنیا انتشار وسیعی دارد اما متأسفانه تاکنون تلاشها برای تهیه واکسنی مؤثر علیه آن با موفقیت کامل همراه نبوده است [۲]. در سالهای اخیر استفاده از پروتئینهای نو ترکیب و واکسنهای DNA، به عنوان روشهای نوین واکسناسیون، احتمال دستیابی به واکسنهای مؤثر برای پیشگیری از بیماریهای ویروسی را تقویت کرده است. هر چند چنین تحقیقاتی در مورد هرپس ویروسها نیز انجام گرفته که بسیاری از آنها نشان‌دهنده کارایی این واکسنهاست، لیکن هنوز هم تحقیقات فراوانی لازم است تا از آن به عنوان یک واکسن مؤثر استفاده شود.

بسیاری از پروتئینهای ویروس هرپس، قادر به تحریک سیستم ایمنی می‌باشند. در طی عفونت HSV-۱ آنتی‌بادیهای متعددی علیه پروتئینهای ICP۴-IcP۶-IcP۱۶-IcP۱۷ و همچنین تعدادی از گلیکو پروتئینهای سطحی ویروس و عمدتاً gE-gG و gC-gD-gB تولید می‌شود. از این میان گلیکوپروتئینهای C، B و D از نظر تحریک سیستم ایمنی و تولید آنتی‌بادیهای خنثی کننده

شکل ۴: ایمونوفلورسانس سلولهای COS-7 ترانس فکته شده با وکتور pcDNA-gB (۱) سلول مثبت. (۲) سلول شاهد منفی.

مطالعات واکسیناسیون مورد استفاده قرار داد. حذف گروهِیدراتها از ساختار یک گلیکوپروتئین ممکن است شکل فضایی آن را به نحوی تغییر دهد که قادر به اعمال خاصیت آنتی ژنسیته مشابه با فرم گلیکوزیله خود نباشد [۲۹]. این تغییر در مورد گلیکوپروتئینهایی مانند gB که در بخشی از ساختمان خود دارای اپی‌توپهای نایبوسته هستند [۳۰] بیشتر اهمیت می‌یابد [۲۹]. از طرف دیگر گلیکوزیلاسیون و پردازش پروتئینهای ویروسی به وسیله آنزیمهای سلولی صورت می‌گیرد، لذا گلیکوزیلاسیون در سیستمهای مختلف ممکن است دقیقاً از یک الگوی ثابت پیروی نکند. با توجه به این مسائل به نظر می‌رسد که بهترین سیستم جهت بیان پروتئین سیستمی است که تا حد امکان مشابه سلولهای انسانی عمل می‌کند.

به منظور بررسی بیان ژن و تولید پروتئین در سلولهای پستانداران، ترانس فکشن سلولهای COS-7 با استفاده از وکتور حاصل انجام گرفت. ترانس فکشن با استفاده از روشهای مختلف انجام می‌گیرد که یکی از کارآمدترین آنها لیپوزومها هستند TAP D₀ یک لیپوزوم کاتیونی است که عدم سمیت برای سلولها، نیاز به DNA کم و کارایی ترانس فکشن از جمله مزایای آن است. سلولهای COS-7 نیز که از کلبه میمون منشأ گرفته و به وسیله

ویروس جاذب اهمیت است، و کاندیداهای مناسبی برای تهیه واکسن محسوب می‌شوند [۱۲]. gB مسؤول اتصال ویروس به پروتئوگلیکانهای سطح سلول بوده، علاوه بر این در فیوژن غشای ویروس و غشای سیتوپلاسمی در طی نفوذ ویروس به درون سلول نقش دارد، لذا فعالیت سیستم ایمنی علیه آن می‌تواند فعالیت ویروس را خنثی نماید [۱۵]. ژن gB محصول ژن ۲۳UL ویروس است. پلی‌پپتید پیش‌ساز پروتئین دارای ۹۰۴ اسید آمینه است که ۲۹-۳۰ اسید آمینه بخش آمینی آن به صورت توالی علامتی از مولکول جدا می‌شود. فرم گلیکوزیله پروتئین در پوشینه ویروس و سطح سلولهای آلوده قابل ردیابی است [۱۶].

در این پژوهش سعی شد تا ژن gB در یک وکتور قابل بیان در سلولهای پوکاریوت کلون شود تا بتوان در آینده برای مطالعات مربوط به واکسیناسیون از آن استفاده کرد. پلاسمید اولیه مورد استفاده، ژن مذکور با تغییر محل‌های اثر آنزیم BamHI در پایانه‌های آن، جاسازی شده بود. لذا با هضم آنزیمی، ژن مورد نظر خارج و درون وکتور pcDNA۳ جاسازی شد.

هر چند بیان گلیکوپروتئین مذکور در سیستمهای پروکاریوتی گزارش شده است [۲۸] وجود ۶ محل گلیکوزاسیون در این پروتئین باعث می‌شود که تا چنین پروتئینهایی را نتوان در

gB بود. همچنین واکنش پروتئینهای بیان شده در سطح سلول با آنتی‌بادی اختصاصی HSV-۱ نشان‌دهنده ساختار آنتی‌ژنیک مناسب پروتئین است که می‌توان از آن در مطالعات ایمنی‌زایی استفاده کرد.

DNA ویروس SV_۱ ترانس‌فورم شده‌اند. سلولهای مناسبی برای تکثیر وکتورهای دارای SV_۱ ori از جمله pcDNA_۳ می‌باشند [۱۱].

کارایی ترانس‌فکشن سلولهای COS-V علاوه بر تأیید ادعاهای فوق، نمایانگر کارایی وکتور تهیه شده در تولید پروتئین

۵- منابع

- [1] Berstain DI, Lawrence RS. Herpes simplexvirus vaccines. *Vaccine* 1999;17:1681-1689.
- [2] Chiarantini L, Argnani R, Zucchini S. Red blood cells as delivery system for recombinant HSV-1 glycoprotein B: immunogenicity and protection in mice. *Vaccine* 1996, 15:276-280.
- [3] Cunningham AL, Mikloska Z. The holy gril: immune control of human herpes simplex virus infection and disease. *Herpes* 2001; Supplement 1:6A-9A.
- [4] Caselli E, Balboni P, Incorvaia C, Rafaela A, Parmeggiani F, Cassai E, Manservigi R. Local and systemic inoculation of DNA or protein gB1s-based vaccines induce a protective immunity against rabbit ocular HSV-1 infection. *Vaccine* 2001;19:1225-1231.
- [5] Deshpade SP, Udayasankar K, Barry TR. Why do we lack an effective vaccine against herpes simplex virus infections? *Microbes and infect* 2000; 2:973-978.
- [6] Esiri M. Potential for HSV-1 vaccine to reduce risk of HSV-1 encephalitis and /or Alzheimer disease? *Neurobiology of Aging* 2001; 22:711-713.
- [7] Hwang YS, Spruance SL. The epidemiology of uncommon herpes simplex virus type 1 infections. *Herpes* 1999;6:16-19.
- [8] Stanberry LR, Cunningham L, Mindel A, Scott L. Prospect for control of herpes simplex virus disease through immunization. *Clin. Infect. Dis.* 2000 ; 30 :495-566.
- [9] Stanberry LR. Herpes immunization- on the threshold. *Journal of European Academy of Dermatology and Vetereology* 1996; 7:120-128.
- [10] Caseli E, Balboni PG, Incorvaia C, Argnani R. Local and systemic inoculation of DNA or protein gB1s -based vaccines induce a protective immunity against rabbit ocular HSV 1 infection. *Vaccine* 2001; 19:1225-1231.
- [11] Master JC, Twomey TA, Tepe ET, Bernstein DI. Immunity induced by DNA immunization with herpes simplex virus type 2 glycoproteins B and C. *Vaccine*. 2000;18:875-883.
- [12] Nass PH, Elkins KL, Weir JP. Protective immunity against herpes simplex virus generated by DNA vaccination compared

- to natural infection. *Vaccine* 2001; 19:1538-1546.
- [13] Pachuk AC, Higgins TJ, Bernstein DI. Herpes simplex virus DNA vaccine efficacy: effect of glycoprotein D plasmid constructs. *J Infect Dis* 2000; 182:1304-1318.
- [14] Eo SK, Gierynska M, Kamar AA, Rose BT. Prime-boost immunization with DNA vaccine :mucosal route of administration changes the rules. *J Immunol* 2001;166:5473-5479.
- [15] Whitley RJ, Roizman B. Herpes simplex virus infections. *The Lancet* 2001; 357:1513-1518.
- [16] Knipe DM., Howley PM, editors. *Fieds Virology*, New York: Lippincott Williams & Wilkins; 2001.
- [17] McGeoch DJ, Dalrymple MA, Davison AJ, Dolan A, Frame MC. The complete DNA sequence of the long unique region in the genome of herpes simplex virus type 1. *J Gen Virol* 1988; 69: 1531-1574.
- [18] Bzik DJ ,Fox BA, Deluca NA, Person S. Nucleotide sequence specifying the glycoprotein gene , gB ,of herpes simplex virus type 1. *Virology* 1984; 133:301-314.
- [19] Ghiasi H, Kaiwar R, Nesburn AB, Wechsler SL. Expressiion of herpes simplex virus type 1 glycoprotein B in insect cells. *Virus Res* 1991; 22:25-39.
- [20] Sambrook J, Russell D. *Molecular cloning –a laboratory manual*, 2nd ed. New York: Cold Spring Press; 2001.p. 1.116-1.118.
- [21] Karcher SJ. *Molecular biology-a project approach*, California: Academic Press, 1995. p. 102-103.
- [22] Doyle K. *Promega, protocols and applications guide*, New York: Promega Corporation; 1996, p. 45-46.
- [23] McClements WL, Armstrong ME, Keys RD, Liu MA. The prophylactic effect of immunization with DNA encoding herpes simplex virus glycoproteins on HSV-induced disease in guinea pigs. *Vaccins* 1996; 15:857-860.
- [24] Baghian A, Chouljeko VN, Dauvergne O, Newman MJ, Baghian S, Kousoulas KG. Protective immunity against lethal HSV-1 challenge in mice by nucleic acid-based immunisation with herpes simplex virus-1 genes specifying glycoproteins gB and gD. *J Med Microbio* 2002; 51:350-357.
- [25] Stanberry L. *Genital and neonatal herpes*. New York: Willey & sons 1996.
- [26] McClemnts WL, Armstrang ME, Keys RD, Liu MA. The prophylactic effects of immunization with DNA encoding herpes simplex virus glycoproteins on HSV-induced disease in guinepigs. *Vaccine* 1996; 15:857-860.
- [27] Kosovsky J, Vojvodova A, Oravcova I. Herpes simplex virus 1(HSV-1) Strain HSZP glycoprotein B gene: comparison of mutations among strains differing in virulence. *Virus Gene* 2000; 20:27-33.
- [28] Person S, Warner SC, Bzik D J, Debory C, Fox BA. Expression in bacteria of gB

- glycoprotein coding sequences of herpes simplex virus type 2. *Gene* 1985; 5:279-287.
- [29] Manservigi R, Grossi MP, Gualandri R, Balboni PG. Protection from herpes simplex virus lethal and latent infection by secreted recombinant glycoprotein B constitutively expressed in human cells with a BK virus episomal vector. *J Virol* 1990; 64: 431-436.
- [30] Qadri I, Gimeno C, Navarro D, Pereira L. Mutations in conformation dependent domains of herpes simplex virus 1 glycoprotein B affect the antigenic properties, dimerization, and transport of the molecule. *Virology* 1991; 180: 135-152.
- [31]. Giese M. DNA antiviral vaccines : new developments and approaches-a review. *Virus Genes* 1998;17:219-232.